

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
Кафедра українознавства**

Галина Терешкевич (с.Діогена)

ОСНОВИ ХРИСТИЯНСЬКОЇ ЕТИКИ ТА МОРАЛІ

**Збірник тестових завдань для поточного
контролю з ВИБІРКОВОЇ дисципліни
для студентів 1 курсу
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності
222 «МЕДИЦИНА»**

ЛЬВІВ, 2023

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
Кафедра українознавства**

Галина Терешкевич

ОСНОВИ ХРИСТИЯНСЬКОЇ ЕТИКИ ТА МОРАЛІ

**Збірник тестових завдань для поточного
контролю з ВИБІРКОВОЇ дисципліни
для студентів 1 курсу
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 222 «МЕДИЦИНА»**

Обговорено та ухвалено на засіданні
методичної комісії кафедри
українознавства (протокол № 1 від 31
серпня 2023 року)

Затверджено методичною комісією
факультету іноземних студентів (протокол
№ 1 від 31 серпня 2023 року)

ЛЬВІВ, 2023

УДК 811.161.2 (072)

М 11

Терешкевич Г. (с.Діогена)

Основи християнської етики та моралі: збірник тестових завдань для поточного контролю з вибіркової дисципліни для студентів 1 курсу галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» / Г.Терешкевич (с.Діогена). Львів: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2023. 12 с.

Навчально-методичне видання містить тестові завдання до кожної теми з авторського курсу основної компоненти «Основи християнської етики та моралі», для поточного контролю знань, список рекомендованої літератури, критерії оцінювання знань, питання для самоконтролю до підсумкового контролю (залік).

Адресовано студентам 1 курсу медичного факультету ЗВО медичного профілю.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

О. М. Христенко: к. пед. н., доцент кафедри філософії та суспільних дисциплін Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського, к. пед. н., доцент

Н. В. Коляденко: д. мед. н., завідувач кафедри загальномедичних дисциплін і психосоматики ПрАТ «МАУП», член Товариства православних лікарів України

Обговорено та ухвалено на засіданні методичної комісії кафедри українознавства (протокол №1 від 30 серпня 2023 року)
Затверджено профільною методичною комісією гуманітарних дисциплін (протокол №1 від 31 серпня 2023 року)

© Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2023

© Галина Терешкевич, 2023

Передмова.

Метою навчальної дисципліни “Основи християнської етики і моралі” (розділу «Основи християнської етики та моралі» змістового модуля 1 «Християнська етика і мораль – етика і мораль Христа, етика і мораль Божої любові») є поглиблене вивчення студентами основ християнської етики і моралі як фундаменту моральних, абсолютних, вічних, незмінних, загальнолюдських цінностей (істини, благочестя, добра, любові, краси, гідності, обов’язку, совісті, честі) та засад (Заповіді любові, Декалог), і на їх основі формування у студентів теоретичних засад духовної культури, християнських моральних чеснот, а також свідомої та відповідальної їх особистості, які відповідають сучасним викликам медичної практики.

Курс «Основи християнської етики і моралі» належить до відносно нових комплексів аксіологічних орієнтацій громадянського суспільства в Україні, особливо за умов девальвації духовних і моральних цінностей.

В силу традиційно-релігійно-духовної орієнтації ментальності українського суспільства вивчення названого курсу сприятиме формуванню особи студента на засадах альтруїзму, людяності та обов’язку у відношенні до хворого, милосердя, чесності, працьовитості; духовно багатій особистості. Цьому сприяє і та обставина, що програма складена без конфесійної тенденційності, носить екуменічний характер, адаптована до багатоконфесійності.

В програму включені теми методологічного спрямування, зокрема, порівняльний аналіз категорій і понять як загальнолюдської, так і християнської етики. Розглядаються дискусійні проблеми співвідношення світської і релігійної моралі.

Курс за вибором “Основи християнської етики і моралі”:

а) базується на вивченні студентами основних положень християнської етики і моралі, особливо в медицині.

б) закладає висвітлення багаточисленних проблем загальнолюдської і християнської етики на базі поєднання духовного і філософсько-наукового рефлексування, поглибленого розуміння змісту категорій світської і релігійної моралі.

в) надає можливість студентам оволодіти системою сучасних вимог до знань, умінь, навичок та набуття компетентностей, необхідних майбутнім лікарям у їхній професійній діяльності.

г) сприяє належному вирішенню питань щодо розуміння хворого та його проблем, уміння керуватися у своїй повсякденній діяльності засадами, нормами та правилами християнської загальнолюдської медичної етики як органічних складових професіограми медичного працівника.

Під час вивчення курсу “Основи християнської етики і моралі” студент-медик повинен засвоїти механізми та прийоми християнської етики і моралі, загальні поняття, витоки, принципи засад здорового способу життя, а також аспекти професійної поведінки діяльності лікарів із врахуванням особистості хворих і їх оточення у різних сферах медичної практики (терапія, хірургія, акушерство та гінекологія, педіатрія, психіатрія, соціальна медицина тощо).

Підготовка студентів проводиться з використанням на практичних заняттях відео - та художнього матеріалу з проблем християнської етики і моралі, навчально-методичних стендів тощо. Проводяться навчально-ігрові заняття за допомогою постановок сцен з життя, де ненав'язливо і повчально подається потрібний матеріал, що формує морально-етичну свідомість майбутніх медичних працівників.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

Тема 1. Виникнення Всесвіту і походження людини. Гріх людини і Божа благодать Про закон. Мораль Старого Завіту. Декалог.

План.

1. Докази існування Бога. Сотворення видимого і невидимого світу. Ангели та люди. Людина – образ і подоба Бога.
2. Мета і зміст життя людини. Бог – Абсолютне Добро. Випробування свободи.
3. Поява і розвиток зла у Всесвіті (автором якого є сатана). Зло як свідоме відкинення Бога. Первородний гріх. Остаточна поразка зла. Особисті гріхи. Практичні поради у боротьбі із способами поневолення людини.
4. Обіцянка Господом Богом Спасителя. Прообрази Ісуса Христа. Вбивство Каїном свого брата Авеля. Гріхи, що кличуть до неба про помсту.
5. Дві головні Заповіді любові. Йосиф і його брати. Боже Провидіння. Любов та шляхи реалізації любові на прикладі старозавітного патріарха Йосифа

ВАРІАНТ 1.

1. Що є зовнішнім виявом Богопочитання, яким Церква прославляє Бога?
 - А) віра;
 - Б) забобони;
 - В) обряд;
 - Г) традиція;

2. Підібрати назву відповідно до вчення й правильно розташувати:
 - А) атеїзм – я не знаю, чи існує Бог;
 - Б) монотеїзм – Бог усе та у всьому;
 - В) політеїзм – є багато богів;
 - Д) агностицизм – Бог єдиний, а не триєдиний.

3. Відшукати концепцію відповідно до “релігій”:
 - А) атеїзм –магометанство, іудаїзм;
 - Б) політеїзм – міфологія, іудаїзм;
 - В) пантеїзм – сучасний раціоналізм;

- Г) монотеїзм – східні релігії, перевтілення;
- Д) агностицизм – комунізм.

4. Скільки днів Бог створював Всесвіт?

- А) 14
- Б) 1;
- В) 6;
- Г) 7.

5. Що Бог створив першого дня?

- А) Сонце;
- Б) Землю;
- В) людину;
- Г) небо і зорі.

6. Бог створив Адама з:

- А) з піску;
- Б) з глини;
- В) з ребра;
- Г) з води.

7. За словами Змія, той, хто куштуватиме плодів забороненого дерева:

- А) стане мудрим;
- Б) стане всемогутнім;
- В) стане багатим;
- Г) пізнає корінь добра і зла.

8. Де Бог створив райський сад?

- А) На Заході;
- Б) На горі Арарат;
- В) На сході;
- Г) на узбережжі найбільшої річки.

9. Добром Бог назвав:

- А) Воду на землі;
- Б) перших людей;
- В) світло;
- Г) сонце та зорі.

10. Бог відділив світло від темряви, бо воно:

- А) чарівне;
- Б) добре;
- В) яскраве;
- Г) необхідне людям.

ВАРІАНТ II

1. Едем – в розповіді про перших людей:
 - А) чудовий райський сад;
 - Б) річка зі святою водою;
 - В) земля, де нічого не росло;
 - Г) місце лікування хвороб.

2. Після Адама на Землі було створено:
 - А) д;
 - Б) гори;
 - В) звірів і птахів;
 - Г) моря і ріки.

3. Раніше забороненим плодом вважали:
 - А) гранат;
 - Б) банан;
 - В) грушу;
 - Г) яблуко.

4. Єва у бувальному перекладі означає:
 - А) прекрасна;
 - Б) мудра;
 - В) жива;
 - Г) працююча.

5. Гора Арарат, що згадується в оповіді про потп, знаходиться на території сучасної :
 - А) Франції;
 - Б) Німеччини;
 - В) Туреччини;
 - Г) Вірменії.

6. На думку Господа про потоп, Ной був:
 - А) розсудливим;
 - Б) праведним;
 - В) мудрим;
 - Г) слухняним.

7. Скільки братів було у Йосипа?
 - А) 11;
 - Б) 10;
 - В) 3;
 - Г) 7

8. Яке чудо вчинив Ісус на кораблі під час шторму:

- А) врятував Якова;
- Б) врятував корабель;
- В) збільшив кількість риби і хліба;
- Г) розповів притчу про блудного сина.

9. Після якого вчинку люди повірили в святість Христа:

- А) зцілення сліпого;
- Б) воскресіння мертвого;
- В) одужання хворого;
- Г) прощення блудниці.

10. За скільки срібняків учень продав Ісуса:

- А) 30;
- Б) 15;
- В) 10;
- Г) 55.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2.

Тема 2. Виникнення Всесвіту і походження людини. Гріх людини і Божа благодать Про закон. Мораль Старого Завіту. Декалог.

План.

1. Докази існування Бога. Сотворення видимого і невидимого світу. Ангели та люди. Людина – образ і подоба Божа.
2. Мета і зміст життя людини. Бог – Абсолютне Добро. Випробування свободи.
3. Поява і розвиток зла у Всесвіті (автором якого є сатана). Зло як свідоме відкинення Бога. Первородний гріх. Остаточна поразка зла. Особисті гріхи. Практичні поради у боротьбі із способами поневолення людини.
4. Обіцянка Господом Богом Спасителя. Прообрази Ісуса Христа. Вбивство Каїном свого брата Авеля. Гріхи, що кличуть до неба про помсту.
5. Дві головні Заповіді любові. Йосиф і його брати. Боже Провидіння. Любов та шляхи реалізації любові на прикладі старозавітного патріарха Йосифа

ВАРІАНТ I.

1. Безсмертя людини полягає у:

- а) споруджені собі пам'ятників;
- б) народній пам'яті;
- в) сопричасній єдності із Спасителем.

2. Людина з точки зору християнства - це:

- а) Homo Sapiens;
- б) вища біологічна істота;
- в) образ і подоба Божа.

3. Попередником Ісуса Христа був::

- а) Матвій;
- б) Яків;
- в) Іван Хреститель.

4. Ісус Христос говорить: «Я-хліб життя» після:

- а) помноження хлібів;
- б) втихомирення бурі на морі;
- в) переміни води на вино.

5. В перекладі з єврейської ім'я Еммануїл означає:

- а) з нами Бог;
- б) хто як Бог;
- в) Господь небесних сил.

6. В перекладі з єврейської слово «Месія» означає

- а) Помазанник;
- б) Посланець;
- в) З нами Бог;
- г) Господь Спаситель.

7. Ісус дав себе впізнати двом учням, що йшли до Емаусу:

- а) розповідаючи про Себе;
- б) ламаючи хліб;
- в) пояснюючи Святе Письмо;
- г) зникнувши несподівано перед ними.

8. Бог полюбив світ:

- а) коли його створив;
- б) коли віддав свого Сина;
- в) ще до того, як його створив;
- г) коли створив людину

9. Де Бог створив райський сад?

- А) на Заході;
- Б) на Сході;
- В) на горі Арарат;
- Г) на горі Синай.

10. На третій день створення світу Господь вчинив:

- А) небо;
- Б) птахів і риб;
- В) два великих світила;
- Г) дерева та траву.

ВАРІАНТ II.

1. Бог відділив світло від темряви, бо воно:

- А) яскраве;
- Б) добре;
- В) корисне;
- Г) миле оку.

2. Едем в оповіді про перших людей:

- А) місце лікування і одужання;
- Б) річка святої води;
- В) пустеля без води;
- Г) гірський хребет.

3. В давнину забороненим плодом вважали;

- А) яблуко;
- Б) гранат;
- В) фінік;
- Г) оливу.

4. Через що люди ставли «нерозумними та лихими»:

- А) коли мали багато грошей;
- Б) отримували владу над іншими;
- В) пили вино;
- Г) не навчалися.

5. Чи продовжує Бог після створення світу діяти в ньому ?

- А) так;
- Б) ні;
- В) в періоди кризи розвитку людства.

6. Чи відомим було для Бога наступне людське гріхопадіння:

- А. так;
- Б. ні;
- В. це один з варіантів розвитку подій.

7. За скільки днів Бог створив світ:

- А). 7;
- Б). 3;
- В). 6;
- Г). 1.

8. Що було створено першим, згідно Біблії:

- А). сонячне світло;
- Б) світ ангелів;
- В) планети Сонячної системи;
- Г) галактики.

9. На що вказує біблійний вислів «за образом та подобою»?

- А) на зовнішню подобу;
- Б) на наявність душі;
- В) на характер;
- Г) безсмертя душі, свобода волі, здатність творити.

10. Ким є Христос для людства в першу чергу:

- А) Спасителем;
- Б) Вчителем;
- В) Пророком.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3.

Тема 3. Актуальність Божих заповідей. Не май інших богів крім Мене. Не взивай намарне ім'я Боже. Пам'ятай день святий святкувати.

План.

1. Господь – Володар кожного життя. Жертвоприношення. Обітниці й обіти. Почитання Пресвятої Богородиці, ангелів та святих. Зміст і форма такого почитання.
2. Суспільний релігійний обов'язок і право на релігійну свободу. Усвідомлення неприпустимості ідолопоклонства (минуле і сучасність), ворожіння, гороскопів, забобонів.
3. Об'ява Божого Імені через Мойсея. Святість імені у єврейському народі. Відношення до Господа – з трепетом, благоговінням і зі страхом Божим..
4. “Працював Бог шість днів, а сьомого відпочив”. Шанування суботи у євреїв та Христовий коментар про це. Причини шанування християнами неділі. Суть святкування святого дня. Казуїстика Заповіді: милосердя понад жертву.

ВАРІАНТ І.

1. Заповіді Божі було дано через:
 - А) Апостола Петра;
 - Б) Івана Хрестителя;
 - В) Мойсея;
 - Г) Йосифа.

2. Що означає слово декалог з грецької мови:
 - А) 10 слів;
 - Б) сім тайн;
 - В) право;
 - Г) закон.

3. На якій горі були дані заповіді Божі?
 - А) Синай;
 - Б) Голгофа;
 - В) Арарат;
 - Г) Оливина.

4. Як називаються плити, на яких був записаний Декалог?
 - А) Новий Запові;
 - Б) Скрижалі;
 - В) Старий Заповіт;
 - Г) Ковчег Завіту.

5. Свідоме і добровільне переступлення заповідей:
 - А) помилка;
 - Б) гріх;
 - В) вчинок;
 - Г) вибір.

6. Яка з десяти заповідей ждає обіцянку винагороди за її дотримання:
 - А) не вбивай;
 - Б) не кради;
 - В) не взивай намарне;
 - Г) шануй батька і матір.

7. У Старому Заповіті Пасха – це:
 - А) повторення;
 - Б) подяка;
 - В) оновлення;
 - Г) вихід.

8. Яку подію нагадує християнам неділя:
 - А) хрещення;
 - Б) смерть;
 - В) вознесіння;
 - Г) воскресіння.

9. Заповіді для християнина:

- А) життєвий дороговказ;
- Б) умова;
- В) рекомендації;
- Г) покаєння.

10. Яка заповідь порушується при зверненні до екстрасенсів, ворожбитів:
- А) не вживай намарне імені Мого;
 - Б) Нехай не буде в тебе інших богів, окрім Мене;
 - В) Не свідчи неправдиво;
 - Г) Не побажай жінки ближнього твого.

ВАРІАНТ II.

- Що є найважливішим змістом старозавітної віри в Бога:
 - А) почитання Бога в іконах;
 - Б) жертвоприношення;
 - В) вмивання рук;
 - Г) Віра в одного Бога.
- Передумовою пізнання християнином себе є:
 - А) дотримання традицій;
 - Б) пізнання Бога;
 - В) здобуття освіти;
 - Г) самопізнання.
- Яку заповідь ти порушуєш, вірячи у гороскоп:
 - А) нехай не буде в тебе інших богів;
 - Б) не вживай намарне імя Господа;
 - В) не чини перелюбу;
 - Г) не побажай чужого.
- Порушенням якої заповіді є плагіат?
 - А) не кради;
 - Б) не чини перелюбу;
 - В) не вбивай;
 - Г) не май інші богів.
- Перша заповідь вчить нас:
 - А) не вкради;
 - Б) не чини перелюбу;
 - В) не лихослов;
 - Г) не май інших богів, окрім Мене.
- Заповіді Божі були розміщені на:
 - А) камені;

- Б)землі;
- В) дереві;
- Г)кам'яних скрижалях.

- Заповіді божі містять:

- А) два види любові;
- Б) 10 заборон;
- В) 10 гріхів;
- Г) 10 чеснот.

- Перша заповідь вчить нас:

- А) вірувати в Бога;
- Б) надіятися на Бога;
- В) поважати старших;
- Г)Не лихословити.

- Гріхами першої заповіді є:

- А) відчай;
- Б) безбожництво;
- В) користолюбство;
- Г) лінощі.

- Ймення Боже слід вимовляти зі:

- А) страхом і побожністю;
- Б) з трепетністю;
- В) з відчаєм;
- Г) з надією.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4.

Тема 4. Шануй отця свого і матір свою – добре тобі буде і довго житимеш на Землі

План.

- 1.Заповідь з обітницею. Родина – прообраз церкви. Батьки чи опікуни дитини – Божі делегати. Мама – перша вчителька і вихователька.
2. Обов'язки дітей щодо батьків. Обов'язки батьків щодо дітей.
- 3.Нагорода за виконання Божої Заповіді.
- 4.Циклічність суспільних явищ та процесів.
- 5.Любов до Батьківщини, мови, народу, Церкви, людства. Мова – дар Божий

ВАРІАНТ I.

- Заповідь Божа вчить «Шануй отця свого і матір свою» ;
 - А) шанувати та любити батьків;
 - Б) любити батьківщину;
 - В) мати страх перед Богом;

Г) дотримуватися дисципліни.

• Знайди продовження заповіді **Шануй отця свого і матір свою:**

- А) Ддовгі були дні твої на Землі;
- Б) жити у злагоді;
- В) дотримуватися певних правил;
- Г) отримати винагороду у майбутньому.

3.Сім'я – це:

- А) джерело любові;
- Б) домашня церква;
- В) родинний комфорт;
- Г) спільне майно.

4.Що не є ознакою подружжя?

- А) нерозривність;
- Б) Таємничість;
- В) святість;
- Г) єдність

5.Причиною зневаження шлюбу може бути:

- А) несхожість характерами;
- Б) нездатність до подружнього життя;
- В)небажання жити в шлюбі;
- Г) різні віросповідання подругів.

6.Наречені складають присягу перед Богом:

- А) про любов, вірність, взаєморозуміння;
- Б) про любов вірність, чесність;
- В) про любов, чесність, взаєморозуміння.

7.Символом нерозривності обітів подружньої вірності є

- А) витривалість;
- Б) єдність;
- В) рушник;
- Г) обручки

8.Стосовно четвертої заповіді вірно:

- А) обіцяє плоди духовні;
- Б) обіцяє плоди земні;
- В) свідчить про те, що християнська родина є виявом церковного спів причастя;
- Г) нагадує дітям про відповідальність перд батьками.

9. Для чого потрібно знати 10 заповідей:
- А) для тренування пам'яті;
 - Б) для знання історії людства;
 - В) для виконання;
 - Г) для розуміння культури єврейського народу.

10. Навіщо виконувати заповіді:
- А) тому що це догмат;
 - Б) це традиція наших батьків;
 - В) запорука розвитку гармонійного суспільства;
 - Г) для вираження вірності та любові до Бога.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5.

Тема 5. Гідність та святість людського життя. Не вбий!

План.

1. Право на життя від моменту запліднення.
2. Етична концепція демографії. Проблеми абортів.
3. Контрацепція та її протидія — природні методи розпізнавання днів плідності.
4. Етична концепція охорони життя людини. Проблеми допоміжних репродуктивних технологій та їх альтернатива — НаПроТехнології.
5. Етична неприпустимість продукування та використання живих людських ембріонів для отримання стовбурових клітин.
6. Шлях до можливості клонування людини — знецінення гідності людського розмноження та ембріону.
7. Основи біобезпеки
8. Інформована згода та експериментування на людині. Маніпуляції з психічним здоров'ям людини.
9. Християнська етика і трансплантація органів.
10. Ксенотрансплантація з точки зору етики.
11. Проблема евтаназії в контексті християнської етики. Альтернатива евтаназії — паліативне лікування.
12. Самогубство (його моральна неприпустимість).
13. Етичний аспект боротьби з алкоголізмом.
14. Тютюнозалежність як проблема християнської етики
15. Проблеми профілактики наркоманії та реабілітації і ресоціалізації наркозалежних.
16. СНІД — маленький світ великого хаосу.
17. Християнська етика і соціальні проблеми.

ВАРІАНТ I.

1. Обґрунтування статусу людського ембріона як особистості:
 - а) Людський ембріон стає особистістю з появою в нього перших емоцій.

- b) Людський ембріон від моменту запліднення є особистістю, адже з цього моменту починає свій координований, безперервний та поступовий життєвий цикл як єдність духа, душі і тіла;
- c) Людський ембріон не може бути особистістю, адже це передбачає сформований тип темпераменту;
- d) Людський ембріон є людським індивідом у потенції;
2. Аборт з огляду на демографічну ситуацію:
- a) бажаний, бо запобігає перенаселенню Землі;
- b) дозволений, якщо узгоджується із законодавством;
- c) морально неприпустимий;
- d) морально дозволений в багатодітних родинах;
3. Суть етичної неприпустимості застосування репродуктивних технологій а)
- Допоміжні репродуктивні методи перетворюють людину на продукт лабораторних технологій, у яких техніка переважає над етикою, що нівелює гідність особи;
- b) Допоміжні репродуктивні методи є шляхом вирішення проблеми безпліддя;
- c) Допоміжні репродуктивні методи реалізують невід'ємне право кожного на дитину;
- d) Допоміжні репродуктивні методи поважають гідність і право на життя кожної людини від моменту запліднення.
4. Суть використання НаПроТехнологій:
- a) НаПроТехнології базуються на використанні сучасних методів запліднення «in vitro»;
- b) НаПроТехнології широко використовують техніки клонування;
- c) НаПроТехнології є частиною генної інженерії, що досліджує вплив і застосування наночастинок;
- d) НаПроТехнології базуються на встановленні причин безпліддя та корекції розладів природних процесів, які спричиняють неплідність в організмі чоловіка та жінки, і спрямовані на зачаття і виношування дитини, що передбачає сучасне медикаментозне та хірургічне лікування.
5. Характеристика стовбурових клітин:
- a) Основними характеристиками стовбурових клітин є здатність до самопідтримання протягом часу існування цілого організму та здатність диференціюватись у будь-який клітинний тип;
- b) Стовбурові клітини – це клітини добуті зі стовбуру спинного мозку;
- c) Стовбурові клітини – це клітини, що здатні самозапліднюватись;
- d) Стовбурові клітини – це клітини здобуті із стовбура дерев'янистих рослин;
6. Суть етичної неприпустимості використання живих ембріонів для одержання стовбурових клітин:
- a) Живі ембріони етично використовувати в якості джерел стовбурових клітин виключно для лікування хвороб Паркінсона та Альцгеймера;
- b) В якості джерел стовбурових клітин етично допустимо використовувати живі ембріони виключно до 14 дня після запліднення;
- c) Використання живих ембріонів для одержання стовбурових клітин морально неприпустимо, адже передбачає їх знищення, маніпулювання та

інструменталізацію людської особи, використання її в якості засобу, нівелювання її гідності та недоторканого права на життя;

d) Етично оправданою метою використання живих ембріонів для отримання стовбурових клітин можуть бути експериментальні дослідження для користі науки;

7. Етично припустиме:

a) репродуктивне клонування людини;

b) так зване терапевтичне клонування людини;

c) клонування клітин, що походять від ембріональних стовбурових клітин;

d) клонування клітин, отриманих від стовбурових клітин дорослої людини та клонування стовбурових клітин пуповинної крові; Евтаназія. Контрміра евтаназії – паліативне лікування. II половина практичного заняття.

8. Померти добре, згідно з персоналістичною моделлю біоетики, означає:

a) Померти без страждання;

b) Померти швидко;

c) Померти в мирі з Богом, ближніми та самим собою;

d) Померти від хвороби;

9. Виберіть правильне визначення, що відповідає евтаназії:

a) Евтаназія – відмова пацієнта від неефективного лікування; b) Евтаназія – це примусове продовження життя пацієнта будь-якими засобами;

c) Евтаназія – використання лише надзвичайних медичних засобів для продовження життя пацієнта;

d) Евтаназія – це дія чи бездіяльність, що за своєю природою і наміром означає вбивство особи, щоб запобігти стражданням;

10. В якій країні евтаназія заборонена згідно з нормативно-правовими актами:

a) Україна; b) Бельгія; c) Нідерланди; d) Люксембург.

ВАРІАНТ II.

1. Чи намір співчуття близьких або лікаря до хворої особи виправдовує евтаназію:

a) Так, бо йому бажають лише добра і припинення страждань;

b) Ні, бо це є формою вбивства;

c) Лише в окремих, виняткових випадках;

d) Інший варіант;

2. Доцільність терміну «право людини на гідну смерть»:

a) Кожна людина є смертною, проте володіє неповторною гідністю, саме тому доречніше говорити не про право на смерть, а право на гідну смерть, а у евтаназії немає ніякої гідності.

b) Лиш право на евтаназію дає можливість померти з гідністю; c) Кожна людина має право довільно розпоряджатись своїм життям, а отже і своєю смертю;

d) Гідною смертю може бути тільки смерть без страждань

3. До порушення заповіді Не убий відноситься:

A) лихварство;

B) евтаназія;

- В) корупція;
 Г) вбивство;
 Д) нищення довкілля.
4. Грішить проти шостої заповіді той, хто:
 А) Кожен, хто ненавидить брата;
 Б) кожен, хто спокушає (духовне вбивство);
 В) суддя, який засуджує підсудного, невинність якого йому відома;
 Г) всякий, хто допомагає вчинити вбивство.
5. Активна евтаназія відрізняється від пасивної:
 А) пріоритетністю рішення лікаря перед рішенням пацієнта;
 Б) активним втручанням лікаря в процес припинення життя на прохання пацієнта;
 В) свідомим чи несвідомим позбавленням людини життя;
 Г) відсутністю згоди або прохання пацієнта про позбавлення життя.
6. Неприпустимість евтаназії пов'язана з:
 А) порушенням заповіді Не вбий;
 Б) рятівною місією страждань;
 В) можливістю досягнути зміст життя;
 Г) неможливістю людини відтворити досвід воскресіння.
7. В якій країні вперше евтаназія була застосована по відношенню до дитини:
 А) Гана;
 Б) Мексика;
 В) США;
 Г) Бельгія.
8. Евтаназія: моральна оцінка:
 а) Евтаназія за дотриманням певних умов може бути морально оправдана;
 б) Евтаназія - це акт убивства, який не може бути виправданий нічим;
 в) Евтаназія морально оправдана лише у випадку її легалізації державним законодавством;
 г) Виключно добровільна евтаназія може бути морально оправдана;
9. Евтаназія і право на життя: стан законодавчого регулювання:
 а) На законодавчому рівні евтаназія є забороненою в усіх країнах світу;
 б) Здійснення евтаназії, згідно з чинним українським законодавством кваліфікується як навмисне вбивство та карається у разі виявлення як кримінальний злочин;
 в) У відповідності до Конституційних норм України (ст. 27) в окремих випадках людина може бути свавільно позбавлена життя;
 г) Згідно з чинним українським законодавством право здійснювати евтаназію мають виключно лікарі-анестезіологи та реаніматологію
10. 6. Евтаназія це:
 а) Право людини гідно піти з життя;
 б) Форма вбивства чи самогубства;
 в) Право людини уникнути непотрібних страждань;
 г) Право людини уникнути дискомфорту.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6.

Тема. 6 Заповіді чистоти любові. Не чужолож! Не пожадай жінки ближнього твого! Не кради! Не пожадай нічого того, що є власністю ближнього твого! Не свідчи неправдиво на ближнього свого!

План.

1. Надання людині Богом влади над сотвореним світом. Недоторканність людини та її право на приватну власність Види власності. Гріхи проти чужої власності. Обов'язок реституції, милосердя.

2. Розсудливість у використанні матеріальних благ. Небезпека використання майна у шкідливих намірах. Небезпека надмірної залежності від майна. Співтворчість людини з Господом – Божий план для людини. Гріхи стосовно власності. Відношення людини до довкілля.

Право кожної людини на добре ім'я. Обов'язок дбати про добре ім'я (Сир. 41. 12 – 13, Ів. 18. 23, Дії. 16. 37 – 39).

3. Гріхи проти Заповіді “Не свідчи неправдиво на ближнього свого Обов'язок реституції.

ВАРІАНТ I.

1. Потаємне забирання майна проти волі власника:

- А) крадіж;
- Б) лихварство;
- В) вандалізм;
- Г) позика.

2. Насильницьке забирання чужого майна під загрозою завдання шкоди життю людини:

- А) крадіж;
- Б) грабіж;
- В) плагіат;
- Г) шахрайство.

3. Привласнення тексту чужої літератури:

- А) вандалізм;
- Б) ошуканство;
- В) шахрайство;
- Г) плагіат.

4. Підкуп впливової особи для досягнення особистої вигоди;

- А) шахрайство;
- Б) хабарництво;
- В) лихварство.

5. Вкажіть найбільш шкідливі галузі промисловості:

- А) текстильна;
- Б) гірничо-добувна;
- В) нафтопереробна;

Г) лісопереробна.

6. Які види альтернативної енергетики найперспективніші:

- А) вітрова;
- Б) сонячна;
- В) геотермальна;
- Г) біоенергетика.

7. Вкажіть приклади позитивного впливу людини на природу:

- А) насадження лісів;
- Б) виплавка металу;
- В) захоронення ядерних відходів;
- Г) виробництво мінеральних добрив.

8. Найбільшими забруднювачами атмосферного повітря є:

- А) автозаправні станції;
- Б) сміттєзвалище;
- В) автотранспорт;
- Г) житлове будівництво.

9. Які існують напрямки раціонального природокористування:

- А) збільшення площ великих міст;
- Б) запровадження ресурсозберігаючої техніки;
- В) безвідходна переробка корисних копалин;
- Г) постійний аналіз стану довкілля.

10. Вкажіть антропогенні зміни довкілля:

- А) проблема питної води;
- Б) знищення лісів;
- В) утворення кислотних дощів;
- Г) висихання джерел.

ВАРІАНТ II.

1. Що не є ознакою подружжя?

- А) нерозривність;
- Б) Таємничість;
- В) святість;
- Г) єдність

2. Причиною зневаження шлюбу може бути:

- А) несхожість характерами;
- Б) нездатність до подружнього життя;
- В) небажання жити в шлюбі;
- Г) різні віросповідання подругів.

3. Наречені складають присягу перед Богом:

- А) про любов, вірність, взаєморозуміння;
- Б) про любов вірність, чесність;
- В) про любов, чесність, взаєморозуміння.

4. Символом нерозривності обітів подружньої вірності є

- А) витривалість;
- Б) єдність;
- В) рушник;
- Г) обручки.

5. Слова з Біблії « Що Бог з'єднав, людина хай не розлучає» відносяться до заповіді:

- А) не вбивай;
- Б) не пожадай ближнього свого;
- В) не май інших Богів, кім мене;
- Г) не говори неправдиво на ближнього свого.

6. Ознаки християнського подружжя:

- А) витривалість
- Б) єдність;
- В) мужність;
- Г) стриманість.

7. Прив'язаність людини до матеріального світу видно на прикладі:

- А). багатого юнака;
- Б) двох сліпих;
- В) 10 прокажених;
- Г) блудного сина.

8. Що шукали первосвященики, щоб засудити Христа на смерть:

- А) неправдивого суддю;
- Б) неправдиві свідчення;
- В) свідків злочинів Христа.

9. Причиною осуду є:

- А) розпач;
- Б) незнання;
- В) гординя;
- Г) лицемірство.

10.Порушення, яке часто зустрічається в ЗМІ:

- А) лихослів'я;
- Б) надання неправдивої інформації;
- В) підозра;
- Г) осуд.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7.

Тема 7. Зміст моралі Ісуса Христа. Мораль в Посланнях Святого Апостола Павла. Статут християнської моралі. Розвиток морального богослов'я. Норма і сумління.

План.

- 1.Характерні риси християнської етичної звістки.
- 2.Основні точки етосу синоптиків та євангелиста Івана:
- 3.Християнська мораль як друге народження до нового життя
- 4.Подвійна заповідь любові
- 5.Слідувати за Христом
- 6.Мораль в листах св. Павла.
- 7.Статут християнської моралі.
- 8.Розвиток морального богослов'я.

ВАРІАНТ I.

1.Яка перелічена подія служіння Христа стала спасінням людства?

- А) дарування вчення;
- Б) чудеса;
- В) надання заповідей благодаті;
- Г) Воскресіння Христа.

2. «Ісус» означає «Спаситель». Що означає «Христос»?

- А) Слово;
- Б) Помазанник;
- В) Всемогутній.

3. Головне місто перебування Христа від початку його проповіді;

- А) Віфлеєм;
- Б) Єрусалим;
- В) Кана;
- Г) Капернаум.

4. В Євангелії ми читаємо «І дивувались Його вченню, бо Слово Його було із:

- А) тихе;
- Б) пророче;

- В) із владою;
- Г) впевнене.

5. Чого не робив Христос:

- А) ходив по воді;
- Б) зцілював;
- В) примушував ставати християнами;
- Г) прощав гріхи.

6. Скільки апостолів лишилися вірними Христу при Хресті?

- А) 1;
- Б) 3;
- В) 6;
- Г) 12.

7. Що відбувалося по Воскресінні Христовому:

- А) Спаситель вчив своїх учнів;
- Б) Усні молилися в Єрусалимі;
- В) Апостоли відправились проповідувати по всьому світу.

8. Який з перелічених способів надає тісне спілкування з Христом:

- А) молитва;
- Б) причастя;
- В) читання Писання;
- Г) Богослужіння в храмі.

9. Чи можливий після Боготілення прихід нових пророків?

- А) так;
- Б) ні.

10. «Старайтесь мати мир зі всіми і святість...». Назвіть джерело:

- А) Одкровення Іоанна Богослова;
- Б) Послання до Євреїв;
- В) Послання до Римлян.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8.

Тема 8. Незрівнянність Христа (Перш за все Любов. “Він задля нас, людей, і нашого ради спасіння зійшов із небес і воплотився з Духа Святого і Марії Діви і стався Чоловіком” (із Символу Віри). Реалізація цінностей: вмерти для Воскресіння. Відкупительна місія Ісуса Христа)

План.

1. Перш за все -Любов.

2. “Він задля нас, людей, і нашого ради спасіння зійшов із небес і воплотився з Духа Святого і Марії Діви і стався Чоловіком” (із Символу Віри).

3. Реалізація цінностей: вмерти для Воскресіння. Відкупительна місія Ісуса Христа.

ВАРІАНТ I.

1. Чому Бог прагне спасіння людства?

- А) з любові;
- Б) з необхідності;
- В) щоб не бути несправедливим.

2. Де відбулося перше чудо Христа?

- А) в Назареті;
- Б) в Кані Галілейській;
- В) в Єрусалимі.

3. Яка з Божих чеснот є найбільша?

- А) віра;
- Б) надія;
- В) любов.

4. Скільки є заповідей любові:

- А) дві;
- Б) три;
- В) десять.

5. Ми проявляємо любов до Бога через:

- А) молитву і читання Письма;
- Б) дотримання його заповідей;
- В) любов до ближнього;

6. Хто були першими учнями Христа?

- А) Андрій і Петро;
- Б) Яків і Іван;
- В) Пилип і Тадей.

7. Скільки хлібин було у Ісуса, якими він нагодував 5000 чоловік?

- А) 2
- Б) 13;
- В) 25;
- Г) 5.

8. Що з переліченого Спаситель вважав необхідним для здобуття Царства небесного?

- А) віру і добрі діла;
- Б) впевненість;
- В) згоду з тим, що Бог існує.

9. До якого ступеню досконалості заповідав прагнути Христос?

- А) до безперервного вдосконалення;
- Б) до досконалості книжників та фарисеїв;
- В) до досконалості самого Господа.

10. Куди скерував Христос прокаженого після зцілення?

- А) до священика принести дари;
- Б) в Єрусалим;
- В) на проповідь.

ВАРІАНТ II.

1. Хто першим вимовив слова «НЕ хлібом єдиним...» :

- А) Ісус Христос;
- Б) Мойсей;
- В) Давид.

2. Що говорив Христос про пізнання Бога-Отця?

- А) здійснюється через читання Письма;
- Б) виконується через молитву;
- В) здійснюється через Нього.

3. На що вказували слова Христа в Гетсиманському саду?

- А) на обмеженість людської природи;
- Б) на те, що воля Хрисиа інколи протирічила волі Батька;
- В) на невірний переклад тексту.

4. З якого джерела нам відомо про бесіду Христа з пророками Ілією та Мойсеєм на горі ?

- А) з Євангелії;
- Б) з приватних записів Священих церковних книг.

5. Хто в Євангелії вимовляв: «Покайтесь, бо наблизилося Царство Небесне»?

- А) Іоанн Хреститель;
- Б) Ісус Христос;
- В) апостол Павло.

6. Хто тричі зрікся Ісуса Христа, а потім розкався?

- А) Петро;
- Б) Іван;
- В) Павло.

7. Назвіть гору, на якій стратили Христа:

- А) Синай;
- Б) Голгофа;
- В) Гефсиманія.

8. Засіб страти Христа:

- А) хрест;
- Б) стовп;
- В) вода.

9. Хто сказав, що не знаходить жодної провини в Христі:

- А) Ірод;
- Б) Пілат;
- В) Кайяфа.

10. Символ тіла Христового:

- А) хліб;
- Б) кров;
- В) душа.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9.

Тема 9. Людина – храм Святого Духа. Покликання кожної людини до досконалості.

План.

1. Зіслання Святого Духа. Його дари і плоди. Христова Церква та її післанництво.

2. Послаництво Ісусом Христом апостолів навчати і хрестити народи світу. *Свята Тайна Хрищення*. Необхідність Тайни (Ів. 3.5). Народження людини як Божої дитини до Небесного Царства Святою Тайною Хрищення. Умови уділення Тайни Хрищення.

3. Доля Церкви після зіслання Святого Духа. Переслідування перших християн. Апостоли миропомазують. *Свята Тайна Миропомазання* – завершення благодаті Хрещення, отримання Святого Духа з Його дарами: мудрістю, розумом, радіою, мужністю, знанням, побожністю, страхом Божим.; збільшення освячуючої ласки, зростання в богословських чеснотах (вірі, надії, любові).

4. Людина – воїн Христа. Навернення Савла.

ВАРІАНТ I.

- Що спільного у всіх осіб Святі Трійці:
 - А) проявлення в світі;
 - Б) воля;
 - В) дія.

- 2. Хто з осіб Святої Трійці, крім Бога Сина, являвся в лілесному образі?
 - А) Бог Отець;
 - Б) Бог Дух Святий.

- 3. Чи приніс Дух Святий в день Пятидесятниці нове вчення?
 - А) так;
 - Б) ні.

- 4. Свята тайна, яка змиває з душі первородний гріх?
 - А) священство;
 - Б) миропомазання;
 - В) Причастя;
 - Г) Хрещення.

- 5. У якій Святій Тайні ми стаємо дітьми Божими?
 - А) У Тайні Сповіді;
 - Б) В Святому Причасті;
 - В) У Тайні Хрещення.

- 6. Свята Тайна хрещення робить нас:
 - А) членами церкви;
 - Б) людьми, які не грішать;
 - В) людьми, які творять чуда.

- 7. У якій Тайні до душі людини приходять Святий Лух з дарами?
 - А) У Тайні Хрещення;
 - Б) У Тайні Миропомазання;
 - В) У Тайні Покаяння.

- 8. Через яку святу тайну Бог прощає людині гріхи?
 - А) Через Тайну Священства;
 - Б) Через Тайну Миропомазання;
 - В) Через Тайну Сповіді.
- 9. Книгу Діяння Апостолів можна охарактеризувати як:
 - А) розвиток догматичного вчення;
 - Б) книга мучеників;
 - В) місіонерська діяльність Церкви.

10. Нагірна Проповідь записана у :

- А) Євангелії від Матвія;
- Б) Євангелії від Марка;
- В) Євангелії від Івана;

ВАРІАНТ II

1. Що означає слово « блаженний »

- А) щасливий;
- Б) віруючий;
- В) богоподібний;

2. Хто виголосив Нагірну проповідь?

- А) апостоли;
- Б) Іван Хреститель;
- В) Ісус Христос;

3. Кого Христос називає блаженними?

- А) багатих;
- Б) веселих;
- В) тихих.

4. В яких Євангеліях записано блаженства, проголошені Христом?

- А) Матвія і Марка
- Б) Матвія і Луки
- В) Івана і Луки
- Г) Марка та Івана

5. Котрий з висловів відноситься до 9-ти блаженств, проголошених Христом?

- А) Блаженний, хто не спотикається через мене;
- Б) Блаженний ти, Симоне, сину Йонин...
- В) Блаженні ваші очі, бо бачать;

6. Що показав Бог людям, коли послав у Світ Свого Сина?

- А) Свій гнів
- Б) Свою всемогутність;
- В) Любов.

7. Яку обіцянку дав Ісус апостолам перед поверненням до свого Отця на небо?

- А). Що дасть їм здоров'я;
- Б) Що зішле Святого Духа;
- В) Що зробить їх царями світу.

8. У який день Дух Святий зійшов на апостолів?
 А) На Пасху;
 Б) на Різдво;
 В) у П'ятидесятницю.
9. Що сталося з апостолами при зходженні Святого Духа:
 А) прийшов страх;
 Б) втратили свідомість;
 В) не боялися нічого і проповідували.
10. Хто наповнює життям Церкву?
 А) Священик;
 Б) Паламар;
 В) Дух Святий.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10.

Тема 10. Мораль у молитві “Отче наш” Нагірна проповідь Ісуса – віддзеркалення нової моральності.

План.

1. Заповіді блаженств – продовження і завершення Божих обітниць від часів Авраама. Блаженство як синонім щастя.
2. Відповідність блаженств прагненню щастя, яке Бог вклав у людське серце. Мета блаженств: Царство Боже, бачення Бога, участь у Божій природі, вічне життя, усиновлення, відпочинок у Бозі.
3. Блаженство вічного життя як надприродний Божий дар.

ВАРІАНТ I.

1. Що очікує, згідно Нагорної проповіді Христа, милостивих:
 А) вони будуть наречені синами Божими;
 Б) вони втішаться;
 В) вони наслідують землю.
2. Нагірна проповідь вчить, що:
 А) нагорода чекає на увірувавши в Господа і виконавців заповідей;
 Б) Ісус дає текст молитви «Отче наш»;
 В) Ісус вчить любити ближніх.
3. **Нагірна проповідь вчить: Є Блаженні убогі духом (смиренні), бо їхнє є (тобто їм буде дано) Царство Небесне.** Вони:
 А) **Убогі духом** – це такі люди, які відчувають і усвідомлюють свої гріхи і недоліки душевні;
 Б) Пам'ятають вони, що без помочі Божої нічого доброго самі зробити не можуть, а тому нічим не хваляться і не пишаються, ні перед Богом, ні перед людьми.
 В) Це – люди смиренні.

4. Нагірна проповідь вчить: Блаженні ті, що плачуть (від гріхів своїх), бо вони втішаться. Це йдеться про тих, хто:

А) плачуть, – люди, які сумують;

Б) плачуть через свої гріхи та душевні недоліки.

В) кому Він дасть ще тут, на землі, втіху, а на небі вічну радість.

5. Блаженні лагідні, бо вони успадкують (отримають у володіння) землю.

Лагідні:

А) люди, які терпляче переносять усілякі біди, не засмучуючись (не звинувачуючи Бога);

Б) смиренно терплять усілякі кривди й образи від людей, не сердячись ні на кого;

В) успадкують небесні оселі, тобто нову (оновлену) землю в Царстві Небесному.

6. Блаженні голодні і спрагли правди (ті, що бажають правди), бо вони наситяться.

Голодні і спрагли правди:

А) люди, які від усього серця бажають правди, як голодні – хліба, а спрагли – води;

Б) просять у Бога, щоб Він очистив їх від гріхів і допоміг їм жити праведно (бажають виправдатися перед Богом);

В) Бажання таких людей будуть виконані, вони наситяться, тобто будуть оправдані.

7. Блаженні милостиві, бо вони помилені будуть.

Милостиві :

А) люди, у яких добре серце, – милосердні;

Б) співчутливі до страждань, готові завжди допомогти, чим можуть, усім, хто потребує цього;

В) такі люди самі будуть помилувані Богом, їм буде явлена особлива ласка Божа.

8. Блаженні чисті серцем, бо вони Бога побачать.

Чисті серцем:

А) люди, які не лише остерігаються поганих вчинків;

Б) люди, які душу свою намагаються зробити чистою, тобто охороняти її від поганих думок і бажань;

В) Вони і тут близькі до Бога (душею завжди відчують Його), а в майбутньому житті, у Царстві Небесному, вічно перебуватимуть з Богом, бачитимуть Його.

9. Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться.

Миротворці :

А) люди, які не люблять ніяких сварок;

Б) самі намагаються жити з усіма мирно і дружньо й інших мирити одне з одним.

В) Вони уподібнюються Синові Божому, Який прийшов на землю, щоб примирити людину, що згрішила, з правосуддям Божим.

10. Блаженні гнані за правду, бо їхнє є Царство Небесне.

Гнані за правду:

А) люди, які так люблять жити за правдою, тобто за Божим Законом, за справедливістю;

Б)люди,що що терплять і зносять за цю правду усілякі гоніння, злидні й біди, але нічим не зраджують їй;

В)люди, які Вони одержать Царство Небесне.

ВАРІАНТ II.

1. В Євангелії ми читаємо «І дивувались Його вченню, бо Слово Його було із:

А) тихе;

Б) пророче;

В) із владою;

Г) впевнене.

2. Чого не робив Христос:

А) ходив по воді;

Б) зцілював;

В) примушував ставати християнами;

Г) прощав гріхи.

3. Скільки апостолів лишились вірними Христу приХресті?

А)1;

Б) 3;

В) 6;

Г) 12.

4. Що відбувалося по Воскресінні Христовому:

А) Спаситель вчив своїх учнів;

Б) Усні молилися в Єрусалимі;

В) Апостоли відправились проповідувати по всьому світу.

5. Який з перелічених способів надає тісне спілкування з Христом:

А) молитва;

Б) причастя;

В) читання Писання;

Г) Богослужіння в храмі.

6. Чи можливий після Боговтілення прихід нових пророків?

А) так;

Б) ні.

7. «Старайтесь мати мир зі всіми і святість...». Назвіть джерело:

А) Одкровення Іоанна Богослова;

- Б) Послання до Євреїв;
В) Послання до Римлян.

8. «Ісус Христос вчора, сьогодні і ввіки той же...». Книга-джерело:

- А) Послання Іуди;
Б) послання до Коринтян;
В) Послання до євреїв;
Г) Послання Титу.

9. «Що посіє людина, те й пожне...». Джерело:

- А) Послання Іакова;
Б) Послання Іуди;
В) Послання до Галатів.

10. Які слова вимовив апостол Павло у відповідь на звернення Христа?

- А) Амінь
Б) Алілуйя.
В) Хто Ти, господи?

**Тематичний план практичних занять
з ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ
«Основи християнської етики та моралі»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	«Етика» і «Християнська етика та мораль». Біблія – книга історії спасіння, невичерпне джерело віри та моралі	2
2	Виникнення Всесвіту і походження людини. Гріх людини і Божа благодать Про закон. Мораль Старого Завіту. Декалог.	2
3	Актуальність Божих заповідей. Не май інших богів крім Мене. Не взивай на марне ім'я Боже. Пам'ятай день святий святкувати	2
4	Шануй отця свого і матір свою – добре тобі буде і довго житимеш на Землі	2
5	Гідність та святість людського життя. Не вбий!	
6.	Заповіді чистоти любові. Не чужолож! Не пожадай жінки ближнього твого! Не кради! Не пожадай нічого того, що є власністю ближнього твого! Не свідчи неправдиво на ближнього свого!	2

7.	Зміст моралі Ісуса Христа. Мораль в Посланнях Святого Апостола Павла. Статут християнської моралі. Розвиток морального богослов'я. Норма і сумління	2
8.	Незрівнянність Христа. Перш за все Любов. “Він задля нас, людей, і нашого ради спасіння зійшов із небес і воплотився з Духа Святого і Марії Діви і стався Чоловіком” (із Символу Віри). Реалізація цінностей: вмерти для Воскресіння. Відкупительна місія Ісуса Христа	2
9.	Людина – храм Святого Духа	2
10.	Мораль у молитві “Отче наш” Нагірна проповідь Ісуса – віддзеркалення нової моральності	2
	Разом	18

Рекомендована література *Основна (базова)*

- 1 Святе Письмо Старого та Нового Заповіту (повний переклад, здійснений за єврейськими, арамейськими та грецькими текстами) / о. І. Хоменко Львів: Місіонер, 2021. 1460 с.
- 2 Барщевський Т. Блаженства – добра новина / Т. Барщевський. Львів: ЛБА, 2020. 103 с.
- 3 Барщевський Т. Євангельські притчі / Т. Барщевський Львів: ЛБА, 2022. 134 с.
- 4 Бендик М. Християнська етика / М. Бендик, І. Гнатів, О. Огірко. Львів: Свічадо, 2020. 159 с.
- 5 Валле В. Корупція: Роздуми після Майдану / В. Валле. Київ: Дух і Літера, 2021. 280 с.
- 6 Ващенко Г. Виховний ідеал / Г. Ващенко. Полтава: Полтавський вісник, 2021. 194 с.
- 7 Вихрущ А. Основи християнської педагогіки / А. Вихрущ, В. Карагодін, Г. Тхоржевська. Тернопіль: Освіта, 2019. 167 с.
- 8 Вояковський о. Николай. Шляхами наших прочан / Н. Вояковський. Львів: Місіонер, 2021. 200 с.
- 9 Вуйчич Н. Життя без обмежень. Шлях до наймовірно щасливого життя / Нік Вуйчич; перекл. з рос. Олега Добрякова. Київ: Форс Україна, 2020. 352 с.
- 10 Марш Г. Історії про життя, смерть і нейрохірургію: збірка оповідань / Генрі Марш; переклад з англ. А. Мизака. Львів: Видавництво Старого Лева, 2021. 320 с.
- 11 Гільдебранд Д. Етика. Львів: УКУ, 2022. 445 с.
- 12 Гьофнер Йозеф, Кардинал. Християнське суспільне вчення / Пер. з

нім. С. Пташник, Р. Оглашений. Львів: Свічадо, 2022. 304 с.

13 Івашкевич Г. А. Злочин без покарання / Г. А. Івашкевич. Львів: Край, 2021. 106 с.

14 Колонна К. Святий Джузеппе Москатті. Роздуми про його чесноти, свідчення і молитви / Карло Колонна. Івано-Франківськ: Апостол, 2021. 256 с.

15 Катехизм католицької церкви. *Синод Української Греко-Католицької Церкви*. Жовква: Місіонер, 2022. 772 с.

16 Катрій Ю. Пізнай свій обряд / Ю. Катрій. Львів: Свічадо, 2021. 472 с.

17 Катрій, Ю. Я. Божі заповіді: дорога до нашого спасіння / Ю. Я. Катрій. Нью-Йорк: Вид-во оо. Василян, 2001. 172 с.

18 Кияк С. Християнська етика / Святослав Кияк Івано-Франківськ: Івано-Франківський Теологічно-Катехитичний Духовний Інститут, 2020. 240 с.

19 Козовик І. Християнська етика / І. Козовик. – Івано-Франківськ: Вид-во ІФТА, 2023. 164 с.

20 Королевський Кирило. Митрополит Андрей Шептицький (1865-1944) / Кирило Королевський / пер. з фр. Я. Кравець. Львів: Свічадо, 2021. 512 с.

21 Климишин І. Вчені знаходять Бога / І. Климишин. Івано-Франківськ: Духовний ін-т, 2021. 83 с.

22 Лахно А. І. Християнська етика: навч. посіб. / А. І. Лахно, В. М. Варенко. Київ: Видавництво Європейського університету, 2022. 215 с.

23 Луговий о. Антін. Біблійна історія Старого і Нового завіту / о. Антін Луговий. – Йорктон – Канада: Друкарня голосу Спасителя, 2021. 200 с.

24 Ляхович П. о. Діонісій. Історія спасіння. Дорога спільноти і Причастя / П. о. Діонісій Ляхович.

– Куритиба – Бразилія: Вид-во оо. Василян, 2021. 94 с.

25 Малахов В. А. Етика. Курс лекцій: навч. посіб. / В. А. Малахов. 3-те вид. Київ: Либідь, 2021. 384 с.

26 Марусин Мирослав, архієп. Божественна літургія / Мирослав Марусин. Рим: Вид-во оо. Василян, 2021. 530 с.

27 Мудрий Софрон (владика), ЧСВВ. Публічне право церкви і конкордати / Софрон Мудрий. –

Івано-Франківськ: Теологічна Академія, 2022. 150 с.

28 Назар Н. Споглядати улюбленого / Наталя Назар. Жовква: Місіонер, 2020. 320 с.

29 Огірко О. Християнська етика / О. Огірко. Львів: Свічадо, 2019. 104 с.

30 Ремері М. Твіти з Богом: Великий вибух, молитва, Біблія, секс, Хрестові походи, гріх, кар'єра...

/ пер. з англ. Н. Стасевич / Мішель Ремері. Львів: Свічадо, 2018. 444 с.

31 Святий Августин. Сповідь /пер. з лат. Юрія Мушака / Августин Св. Київ: Основи, 2019. 319 с.

32 Слобідський Пр. Закон Божий: Підручник для сім'ї / Пр. Слобідський. Київ: Видавничий відділ УПЦ КП, 2023. 654 с.

33 Християнська етика. Посібник / За ред. Б. Г. Скоморського. Святин,

2019. 112 с.

34 Шахівська Т. Книга пам'яті. Небесна сотня. Герої не вмирають / Т. Шахівська. Київ: Гіперіон, 2021. 132 с.

35 Шевців І. Святі Тайни і їх здійснювання в українському обряді / о. Іван Шевців. – Мельборн – Австралія: Просвіта, 2021. 158 с.

36 Шевченко Т. Г. Кобзар / Тарас Шевченко. Харків: ВД «ШКОЛА», 2021. 576 с.

37 Шептицький А. Моральні чесноти // Львівські Архієпархіальні відомості / А. Шептицький. Львів, 1935. Ч. X. С. 282–325.

38 Шостек А. Бесіди з етики / пер. з польс. С. Рудович / А. Шостек. Львів: Свічадо, 2021. 120 с.

39 Шнакенбург Р. Етичне послання Нового завіту / Рудольф Шнакенбург / пер. з нім. Київ: Дух і літера, 2021. 340 с.

40 Шпідлік Т. Духовність християнського Сходу / пер. з італ. Мар'яни Прокопович. Львів: Видавництво ЛБА, 2019. 496 с.

Допоміжна

1. Аристотель. Никомахова етика / пер. з давньогр. В.Ставнюка. Київ: Аквілон-Плюс, 2002. 480 с.

2. Витівський М. Християнське виховання і навчання дітей / М. Витівський. Трускавець: Катехитична Комісія Самбірсько-Дрогобицької Єпархії УГКЦ, 2021. 136 с.

3. Ващенко Г. Вибрані педагогічні твори / Г. Ващенко. Дрогобич : Відродження, 2017. 214 с.

4. Вишневський О. І. Сучасне українське виховання: пед. нариси / О. І. Вишневський. Львів: Львів. обл. пед. тов-во ім. Г. Ващенка, 2018. 238 с.

5. Гільдебранд Д. Етика / Д. Гільдебранд. – Львів. Видавництво УКУ, 2002. – 445 с.

6. Доріан П. На порогах змужніння / П. Доріан. Львів: Свічадо, 2019. 119 с.

7. Дзерович Ю. Катехитика / Ю. Дзерович. Львів: ЛБА, 2019. 119 с.

8. Життя у Христі: Моральна катехиза / упор. О. С. Шевчук. Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2021. 180 с.

9. Іван Павло II. Переступити поріг надії / пер. з польс. Надії Попач. Львів: Свічадо, 2021. 172 с.

10. Калашник А. Загальні методи вивчення предмету «Християнська етика». Львів: [б. в.], 2023. 191 с.

11. Катрій Ю. Перлини Східних Отців / Ю. Катрій. Львів; Місіонер, 2018. 344 с.

12. Кияк С. Християнська етика / С. Кияк. – Івано-Франківськ: Вид-во Івано-Франківського теологічно-катехитичного духовного ін-ту, 1997. — 240 с.

13. Кемпійський Т. Наслідування Христа / Тома Кемпійський. – Львів : Свічадо, 1996. – 312 с.

14. Кенеді Л. Етика для вищої школи. Львів: [б. в.], 2021. 44 с.

15. Козовик І. Антропологія / І. Козовик. Івано-Франківськ: ІФТКДІ,

2018. 384с.

16. Куаст Мішель. Шлях до успіху / М. Куаст. Львів: Свічадо, 2019. 242 с.
17. Крип'якевич Р. Етикет / Р. Крип'якевич. Львів: ЛОНМІО, 2017. 110 с.
18. Лужецький І. Отче наш / І. Лужицький. Париж: [б. в.], 2018. 174 с.
19. Любачівський М. Десять Божих Заповідей / М. Любачівський. Львів: Києво-Галицька митрополія УГКЦ, 2021. 96 с.
20. Ляхович Д. Лекції з метафізики / Д. Ляхович. Львів: ЛБА, 2021. 94 с.
21. Мартіні Н. Зрілість – найважливіша проблема / Н. Мартіні. Рим - Львів: Видво оо. Селезіян, 2021. 107 с.
22. Мень О. Син Людський / О. Мень. Львів: Свічадо, 2018. 372 с.
23. Мизь Р. Християнство, що це властиво? / Р. Мизь. Львів: Свічадо, 2021. 372 с.
24. Мончак І. Основні поняття етики / І. Мончак. Львів : [б. в.], 2021. 220 с.
25. Мудрий С. Катехитика: методичні вказівки до курсу «Основи християнської моралі» / С. Мудрий. Івано-Франківськ: Івано-Франківська єпархія УГКЦ, 2021. 78 с.
26. Музичка І. Родина – перша школа / І. Музичка. – Брюсель; Лондон; Мюнхен; Нью-Йорк; Торонто: Вид-во Цент. управи СУМ. 40 с.
27. Нагаєвський І. Батьки і діти / І. Нагаєвський. Львів: Атлас, 2021. 240 с.
28. Обер Ж.-М. Моральне богослов'я / Ж.-М. Обер. Львів: Стрім, 2022. 226 с.
29. Сверстюк Є.О. Блудні сини України / Євген Сверстюк. Київ: Знання, 2021. 256 с.
30. Степовик Д. Релігії світу / Д. Степовик. Київ: Б-ка українця, 2022. 112 с.
31. Степовик Д. Релігії, культури і секти світу: Посібник з релігієзнавства і сектознавства / Д. Степовик. Київ: Б-ка українця, 2021. 246 с.
32. Федорика Д. Етика / Д. Федорика. Львів: Львівська духовна семінарія, 2021. 220 с.
- 40.1.Шпіраго Ф. Католицький народний катехизм / пер. о. Я. Левицького. Львів : Місіонер, 2021. 597 с.

Інформаційні ресурси

Конвенція про захист прав та гідності людини щодо застосування біології та медицини 1997 р. РЄ. URL:
conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/Html/164.htm

Галина Терешкевич (с.Діогена)
кандидат наук з державного управління, доцент

Основи християнської етики та моралі
Збірник тестових завдань для поточного контролю знань з вибіркової
дисципліни
для студентів 1 курсу
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 226 «Фармація. Промислова фармація»